№ 149. Sobota dnia 30 Sierpnia 1919 r. ...u. Rok I.

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnoszeniem 4.50, poczta 5.00

Adres Redakcji i Administracji

CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 2.00 fen., druga i trzecia 1.50 fen., czwarta 0.75 fen., za iersz petitowy.

Ogłoszenia w teks ie przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk. 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia o 2

Ogłoszenia do „Kurjera Częstochowskiego" pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącz ie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej War-zawa Zgoda № 1.

Niemcy wciąż ostrzeliwują Sosnowiec

Po raz trzeci niemcy ostrzeliwali Sosnowiec.—Bomby i granaty padają na miasto. — Są zabici i ranni.

Niemcy ostrzeliwali Redakcje „Iskry" i „Kurjera Zagłęb a". Co na to Rząd?

SOSNOWIEC—(Kor. wł. „Kur. Częst."). Wczoraj w godzinach popołudniowych napadły na Sosnowiec trzy aeroplany niemieckie, ostrzeliwując gwałtownie miasto w centrum, oraz pogranicze. Był to z kolei trzeci napad aeroplanów tego samego dnia. Za każdym razem padły niewinnie ofiary. Kanonada wieczorna trwała kilka godzin aż do zupełnego zmierzchu. Poraniono i zabito szereg osób i dzieci, z których kilka zmarło.

Przeświadczeni przez szpiegów, których się mnóstwo kręci po Sosnowcu i okolicy, że stamtąd napływa pomoc dla powstańców, że wielu ochotników bierze w powstaniu udział, że całe społeczeństwo polskie, jak może, wspomaga powstańców — Niemcy prowokują, chcąc wywołać z naszej strony zbrojną interwencję, chcą z nami wojny.

Rzucanie bomb, granatów z aeroplanów jest tylko wyzwaniem. Zuchwałość połączona z podłością przechodzi już wszelkie granice. — Rząd musi z władzami wojskowemi przedsięwziąć daleko idące środki ostrożności. Nikt tu nie jest w Sosnowcu w dniach ostatnich dniach pewny swego życia, nikt nie wie, czy wychodząc rano do pracy, powróci wieczorem do domu.

W fabrykach pobliskich pasa granicznego musiano zaprzestać pracy.

Gmachy, w których znajdują się redakcje „Kurjera Zagłębia" i „Iskry" ostrzeliwane były również, dworce wiedeński i dęblinski, tory kolejowe, szopienicki most i szereg domów. nad pasem w pobliżu granicy położonych.

Niemcy mszczą się w ten sposób za podtrzymywanie powstania. Wiedzą, gdzie się znajdują większe zgrupowania powstańców i starają się, aby ich kule dosięgnęły uciekinierów.

— o —

Wysadzenie w powietrze koszar Grenzschutzu.

SOSNOWIEC, 28.7. P.A.T. Dziś w nocy w Bytomiu o godz. 12 powstańcy wysadzili nowe koszary. Rozległy się jedna po drugiej 2 detonacje, które słyszano na dużej przestrzeni. Mnóstwo rannych i zabitych, bo koszary były pełne żołnierzy grentzschutzu.

Rozpowszechniajcie „Kurjer Częstochowski".

Walki na granicy trzech zaborów.

SOSNOWIEC — Pisma berlińskie otrzymały następujące doniesienie z Katowic:

Rozruchy w Mysłowicach i okolicy trwają w pobliżu miasta, na słynnej trójgranicy odbywają się zacięte walki. Pancerne pociągi niemieckie są czynne i ostrzeliwują kryjówki grup powstańczych.

Liczne ataki w okręgu katowickim, pszczyńskim i lublinieckim wskazują, że sytuacja na G. Śląsku znowu zaostrzyła się. Komisja koalicji przybyła do Gliwic.

Niemcy stwierdzają powodzenia powstańców.

SOSNOWIEC—Dowódca 6 korpusu armji pruskiej donosi pod datą 27 bm.:

Pod Małemi Gorzycami na południe od Wodzisławia silne polskie bandy przeszły przez granicę i usadowiły mocno na terenie niemieckim.

Na reszcie frontu górnośląskiego spokój. Pod Zdunami odparto ataki na patrole.

Uroczysty wjazd biskupów polskich do Gniezna

(Kor. wł. „Kurjera Częstochowskiego").

Gniezno, 28 sierpnia.

Skąpane w zatokach sierpniowego słońca witało prastare Gniezno po raz pierwszy w zmartwychwstałej Polsce Zjazd biskupów z wszystkich ziem polskich dotąd oswobodzonych. Przybrało na te gody szatę odświętną, ozdobiło się mnóstwem chorągwi i sztandarów narodowych.

Na długo przed nadejściem pociągu biskupiego poczęły się gromadzić tłumy, ustawiać szpalery, gromadzić delegacje instytucji.

Przed 5 popoł. stanął na dworcu pociąg specjalny wiozący dostojnych gości. Na peronie oczekiwali ich przedstawiciele kapituły gnieźnieńskiej, miasta, władz. Na widok pojawiających się na platformie przed dworcem biskupów kompanja honorowa 7 pułku strzelców prezentuje broń, kapela 8 pułku ułanów na koniach

Front słowiański, skierowany przeciw Polsce

Połączyły się tu Czechy, Ukraina i Rosja. — Współuczestnikiem organizacji był podpułk. Domański.—Wykazała to rewizja.

WARSZAWA—„Przegląd Wieczorny" dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła, że podczas rewizji u podpułkown. Domańskiego w organizacji jednolitego frontu słowianskiego skierowanego przeciw Polsce.

Front ten miałyby utworzyć Rosja, Ukraina i Czechy.

Komisja koalicji na Górnym Śląsku.

Pierwsze posiedzenie komisji z przedstawicielami rządu niemieckiego. Jak niemcy informują komisję?

Tel. własny „Kurjera Częstochowskiego".

WROCŁAW, 28.8. W sejmiku prowincjonalnym odbyło się pierwsze informacyjne zebranie komisji ententy, wysłanej na Śląsk, z przedstawicielami władz prowincji śląskiej, z udziałem delegatów przemysłu i związków zawodowych.

Nadprezydent Śląska Philipp powitał misję, której przewodniczący angielski pułkownik Tidbury i wyraził nadzieję, że podróż informacyjna misji po objętym powstaniem okręgu przekona misję o bezpodstawności skarg i oskarżeń rządu niemieckiego i armji ze strony polaków oraz pozwoli ustalić prawdziwe źródło tych godnych pożałowania wypadków na G. Śląsku.

Nadprezydent Philipp wyraził żal, że poseł Korfanty pomimo zwróconego doń żądania nie dał mu adresów mężów zaufania, którzyby mogli wziąć udział w obradach obecnych.

Następnym mówcą był oprawca G. Śląska, Hessing, który w długiej mowie oświetlił stosunki polityczne i ich rozwój na G. Śląsku.

Hersing wskazał na wniosek między ruchem spartakusowskim a polskim i opisał współpracę obu organizacji i ich dążenia, by przez ciągłe podjudzanie robotników, uczynić ich narzędziem celów politycznych.

Szef sztabu generalnego major Hesterberg omawiał sytuację wojenną i kładł nacisk na współdziałanie regularnych wojsk polskich z powstańcami.

Komisarz policji wojskowej, Hornig, przedstawił materjał, dowodzący, że powstanie przygotowane było przez propagandę wszechpolską.

Wszystkie kłamstwa powyższe zostały stwierdzone przez mówców z pośród przemysłowców i robotników.

Pułkownik Tidbury dziękował w imieniu komisji za informacje, prosił o dalszy materjał i zapewnił zupełnie bezstronne zbadanie materjału niemieckiego.

We wtorek rano komisja udała się do Gliwic.

---

gra „Jeszcze Polska nie zginęła", a tysiączne tłumy wnoszą gromki okrzyk: „Niech żyją". Biskupi z ks. Prymasem i arcybiskupami Bilczewskim i Teodorowiczem na czele zatrzymują się na stopniach, u podnóża których stanęły delegacje.

Imieniem miasta wita dostojników adw. Karpiński, imieniem powiatu starosta Kittel.

Przemówienia.

Adw. Karpiński powiedział między innemi:

„Przypadł mi w udziale miły obowiązek powitania Was, najprzewielebniejsi ksk. ks. biskupi, u progu starożytnego Gniezna, obwitego wieńcem legend, podań i zdarzeń historycznych. Przybywacie do naszego piastowskiego gniazda, z którego przed wiekami wzbił się do lotu Orzeł Biały, godło państwa. Tutaj w matce kościołów naszych przechowujemy relikwie św. męczennika i prochy krzewicielki wiary na naszej ziemi, Dąbrówki; tutaj Chrobry kładzie podwaliny pod państwo i koronę królewską na głowę; do Gniezna pierwszy z Jagiellonów odprawia pielgrzymkę po bitwie grunwaldzkiej, aby ukorzyć się u grobu św. Wojciecha.

Cokolwiek burzliwe czasy nam przyniosą, będziemy wierni naszej misji historycznej, wiedząc że pod symbolem chrześcijaństwa — pod krzyżem — białe tuli się orle.!

W tej myśli wita Was, dostojnicy kościelni, Gniezno, kolebka naszej wiary i naszego narodu".

Imieniem biskupów przemówił ks. arcybiskup Bilczewski mniejwięcej w te słowa:

„Wyrażacie radość z przybycia naszego do prastarego piastowskiego grodu Lecha. Ja, imieniem, biskupów, zapewniam Was, że nie mniejsza jest radość nasza, iż pierwszy nasz Zjazd może my odprawić tu u grobu św. Wojciecha.

Przyjmijcie podziękę za to przyjęcie bracia wielkopolscy, Wy, coście Polsce niejednokrotnie świecili przykładem, którzyście dzielne wojska Wasze wyzbywszy się niewoli, słali na obronę kresów. Dzięki Wam za oswobodzenie Lwowa i kraj, któryście od głodu uratowali.

Szczęść wam i błogosław Boże w wyzwolonej Ojczyźnie!

Odjazd do fary.

Wśród okrzyków i wiwatów zebranych tłumów, poprzedzeni eskortą ułanów gnieźnieńskich z białożółtemi proporczykami na lancach, ruszyli biskupi w wspaniałe czwórki zaprzężonemi powozami wśród szpalerów, utworzonych przez konnych ułanów i strzelców po pod pięknemi bramami i girlandami w ulicę Chrobrego ku farze.

Wiwatom tłumów, wypełniających ulice i okna upiększone nie było końca. — Na Rynku szpalery tłumów, dzieci, wojsko, nowe owacje, domy strojne, najpiękniejsze bramy powitalne. Dotarłszy do fary zatrzymują się pojazdy, kapela 3 go pułku ułanów gra „Boże coś Polskę", a biskupi wkraczają do świątyni by przybrać szaty pontyfikalne.

Pielgrzymka do katedry.

Tymczasem ustawiają się cechy i sztandary towarzystw, gromadzi się duchowieństwo w komżach, tworzy się pochód pielgrzymi. Po chwili rusza ku rynkowi.

Siedemnastu biskupów polskich pielgrzymuje do grobu św. Wojciecha w całym blasku dostojeństwa, w infułach i stroju pontyfikalnym z ks. Prymasem i arcybiskupem Bilczewskim z pastorałami na koncu świetnego orszaku. Szczególną ściągają na siebie uwagę dzielny obrońca nasz w dobie ucisku ks. arcybiskup Teodorowicz i prześladowany przez bolszewików przybyły z dalekiego Mińska biskup Łoziński.

W katedrze.

Wkraczających przez „wrota śpiżowe" do katedry biskupów wita hejnał. W dwóch rzędach z obu stron grobu św. Wojciecha wkraczają majestatycznie w nawę główną i kierują się ku wielkiemu ołtarzowi. Tu uklęknąwszy zajmują stale po obu stronach, podczas gdy ksiądz Prymas odprawia nabożeństwo przy odsłoniętym Najśw. Sakramencie.

Chór katedralny wykonuje pienia wśród skupionych modłów biskupów, duchowieństwa i tysięcy wiernych. Po nabożeństwie na kazalnicę wstąpił ks. arcybiskup Bilczewski i przemówił do zgromadzonych.

Zakończenie uroczystości

Po przemowie ks. arcybiskupa udali się biskupi w orszaku, poprzedzani przez duchowieństwo do grobu św. Wojciecha, dokąd przyniesiono ze skarbca relikwiarz drogocenny wysadzany szlachetnemi kamieniami z głową św. Wojciecha. Kolejno podchodzą biskupi i z rąk ks. Prymasa całują relikwię. Potem w pochodzie, jak poprzednio, udali się biskupi poprzedzani przez sztandary, wojsko i duchowieństwo pod pałac arcybiskupi.— Odpowiada serdecznie na przemówienia ks. arcybiskup Bilczewski wyrażając jeszcze raz radość biskupów za doznane przyjęcie i możność obradowania w lechickim grodzie. Specjalnie ciepło przemówił do wojska, dziękując wiarusom wielkopolskim za obronę kresów i Lwowa.

Wspaniały widok był, gdy na zakończenie uroczystości 17 dłoni biskupich podniosło się w górę i błogosławiło chylącym głowy tłumom.

Okrzykiem „Niech żyją" pożegnano udających się do pałacu biskupów.

TELEGRAMY

Pierwszy

powstańczy Komunikat śląski.

SOSNOWIEC - Dnia 28 sierpnia. Podczas napadu na Zyglin na północ od Tarnowic zniszczona została kolej i telefon. Koło huty Laury i koło Janowa skuteczne napady robotników na posterunki niemieckie.

Komunikacja kolejowa między Katowicami a Mysłowicami przerwana przez robotników, którzy uciekali ze Śląska przed prześladowaniem niemców.

Do Spytkowa pod Strumieniem na Śląsku Cieszyńskim padło dziś 20 pocisków armatnich. Na szczęście, uszkodzone zostały tylko domy, rannych i zabitych niema.

Silne patrole graniczne niemieckie ostrzeliwały dziś między Piotrowicami a Zebrzydowem powstańców, idących torem kolejowym. Napad odparto, strat z naszej strony niema.

Echa zajęcia Brynicy przez powstańców.

Komunikat niemiecki.

GLIWICE — Biuro Wolffa donosi: Wczesnym rankiem w dniu 25 bm. polskie bandy, którym według posiadanych informacji prawdopodobnie towarzyszyły regularne wojska, napadły na Brynicę i Gerogenberg.

Komenda w Brynicy została rozbita; straty nasze 2 zabitych, 1 ciężko ranny. 1 oficer i 3 żołnierzy wziętych do niewoli.

Atak na Gerogenberg odparto, przyczym nieprzyjaciel miał w zabitych 5 i we wziętych do niewoli 3, ze strony niemieckiej zabity 1.

Brynica znajduje się w rękach polskich. Kontrakcja w biegu. — Innych wydarzeń nie było.

Zniszczenie toru.

SOSNOWIEC—Onegdaj oddział powstańców od strony Lublinca stoczył walkę z niemcami w lasach lignickich, znosząc po drodze placówki niemieckie. — W walkach tych poległo kilkunastu żołnierzy i dwaj oficerowie niemieccy. Oddział ten zniszczył tor kolejowy w pobliżu Wielkiego Strzelca.

Sytuacja na Śląssku i żądania Niemiec.

NAUEN, 28.8. Donoszą z Górnego Śląska, że Polacy przygotowują atak na Katowice.

Prasa niemiecka domaga się od rządu jednogłośnie wzmocnienia posiłków wojskowych celem dostatecznego zabezpieczenia porządku wewnątrz kraju.

Dzielny Francuz.

SOSNOWIEC, 29 8. Wczoraj udał się do Katowic korespondent pism paryskich Gendy. Pomimo, że miał wszelkie potrzebne papiery i francuski paszport przy sobie, dzielny francuz został aresztowany. Na skutek energicznego protestu wypuszczono go po godzinie z więzienia, dodano mu jednak dla bezpieczeństwa 2 szpiclów. Pomimo tego p. Gendy zdołał zebrać wiele materjału obciążającego Niemców. Otrzymał go od robotników polskich w związkach zawodowych, gdzie porozumiewał się za pomocą tłumacza.

Posiłki niemieckie.

SOSNOWIEC. Nowe wojskowe posiłki przybyły wczoraj rano do Katowic, (jak donosi „Katowicer Zeit) piechota i artylerja i udały się z Katowic w kierunku huty Laury i do Mysłowic. Jak słyszeliśmy przybył również generał von der Goltz, dowódzca słynnej żelaznej dywizji, która walczyła na Litwie. Dywizja jego ma współdziałać w obrębie Górnego Śląska.

Nic się nie zmieniło.

SOSNOWIEC. Na G. Śląsku zniesiony został obostrzony stan oblężenia, ale pozostał ten stan oblężenia, jaki był przed 18-ym sierpnia.

Strajk trwa.

SOSNOWIEC. Strajk wybuchł na nowo na całym Górnym Śląsku, robotnicy bezwzględnie domagają się wycofania grentzschutzu.

Pogłoska o pierwszych oddziałach wojsk koalicyjnych na G. Śląsku.

SOSNOWIEC. Rozeszła się tu wiadomość, że już w czasie najbliższym przybędą pierwsze oddziały wojsk koalicji, przeznaczone do zajęcia Górnego Śląska.—Mają to być zatajone oddziały armji gen. Hallera, pod komendą oficerów francuskich

Niemcy zasypują G. Śląsk zapasami żywności.

SOSNOWIEC. Od dłuższego już czasu Górny Śląsk jest najlepiej zaprowiantowaną prowincją niemiecką ze względu na oczekiwany plebiscyt. Rząd niemiecki dokazuje wprost cudów, aby ludności dać w obfitej mierze mąki oraz dostarczyć wszystkich artykułów codziennego użytku a to celem pozyskania głosów w czasie plebiscytu.

Niemieckie aeroplany nad Wadowicami.

KRAKÓW. Mieszkańcy Wadowic zaniepokojeni są częstem pojawnianiem się niemieckich samolotów, które zapuszczają się stale w głąb kraju i krążąc nad Wadowicami i okolicą rekognoskują teren.

Senat amerykański żąda przedłożenia sobie traktatu z Polską.

WIEDEŃ W. B. donosi z St. Germain „Temps" donosi z Waszyngtonu, że Wilson stara się uzyskać od Japonji obowiązujące oświadczenie co do terminu oddania Szantungu, aby w ten sposób stępić ostrze uchwały komisji senatu. Komisja senatu zażądała przedłożenia sobie traktatu z Polską i z innymi państwami, jakoteż szczegółów co do warunków, które mają być postawione Austrji Węgrom i Bułgarji. Demokratyczny senator Wilams, gorący zwolennik Wilsona przyłączył się do tego żądania.

Przekroczenie Prypeci.

WARSZAWA, 29 8. Najświeższy komunikat sztabu generalnego donosi:

Front Litewsko-Białoruski:

Na całym froncie ożywiona działalność wywiadowcza i bojowa naszych patroli. Na odcinku Łunińca sforsowały nasze oddziały, mimo silnego ognia Prypeć i odrzuciwszy nieprzyjaciela w kierunku północno wschodnim, zajęły silnie osadzoną przez bolszewików wieś Brek.

Front galicyjsko wołyński: Bez zmiany.

W. z. Szefa Sztabu Generalnego

HALLER, pułkownik

Usunięcie się Stanów Zj. od spraw polityki europejskiej?

WIEDEŃ, 29 8. „New York Sun" donosi z Waszyngtonu, że komisja senatu dla spraw zagranicznych zarządza usunięcie z traktatu pokojowego wszystkich klauzul, odnoszących sią do udziału Stanów Zjednoczonych w komisjach międzynarodowych w Europie. W myśl tego wniosku w traktacie uczynionoby około 20 zmian. Gdyby wniosek ten został przyjęty, Stany Zjednoczone musiałyby się zupełnie wycofać z czynnego udziały w polityce europejskiej.

Kradzież 40000 kor.

LWÓW, 27 sierpnia. Jacyś nieznani sprawcy, dostawszy się w tajemniczy sposób do Biur Czerwonego Krzyża, mieszczących się przy ul. Bielowskiego nr. 6, we Lwowie, rozbili znajdującą się w ubikacjach na I piętrze dwie kasy wertheimowskie, zabierając stamtąd kwotę 40.000 koron.

Złodzieje włamali się naprzód do ki-

sy, jednakowoż nic w niej nie znaleźli. Obok stała druga kasa mniejsza, do niej więc zabrali się włamywacze. Ciężko prawdopodobnie szło im rozbijanie kasy z boku, — więc poczęli ją rozbijać z przodu. Rozbiwszy ścianę przednią, sprawcy zabrali z wnętrza kasy kwotę 40.000 koron, poczem zeszedłszy na parter, **włamali się do biura kancelarji** Czerwonego Krzyża, skąd otworzywszy z wewnątrz okno, wyskoczyli, a następnie zbiegli.

Olbrzymia kradzież w intendenturze.

Zginęło 10 wagonów mundurów i butów. — Nowe bagno we Lwowie. Sądu i kary!

„Gazeta Poranna“ donosi: Nowe bagno wytrysło na bruku lwowskim. Tym razem chodzi o skradzione i puszczono na pasek 10 wagonów ubrań i butów wojskowych.

Jest to stanowczo największa afera, jaką dotychczas Lwów pochlubić się może. Ze względu na toczące się śledztwo nie można odsłonić bliższych szczegółów tej sprawy.

Ojciec św. przeciw socjalizacji państw.

KRAKÓW. Agencja „Avanti“ notuje pogłoskę, iż Papież wyda wkrótce encyklikę przeciw komunizmowi i ruchowi rewolucyjno socjalistycznemu.

Co dzień niesie.

Murzyni domagają się prawa samostanowienia?

Wedle informacji „New Jork Times“ murzyni północno-amerykańscy domagają się pod wpływem propagandy bolszewickiej, wśród nich szerzonej prawa samostanowienia dla wszystkich murzynów całego świata. „New Jork Times“ zapewnia, że murzyni założyli pismo, którego artykuły przepojone są duchem bolszewickim. Jeden z ostatnich artykułów zaczynać się od słów: Trocki i Lenin wyzwalają białych. Także i my potrzebujemy takiego Lenina abyśmy także mogli być wyzwoleni!

Pierwszy aeroplan pasażersko-towarowy kursujący między Londynem a Paryżem.

Zaczął kursować między Londynem a Paryżem pierwszy aeroplan pasażersko towarowy.

Komunikacja napowietrzna między Londynem a Brukselą zaprowadzona będzie we wrześniu.

Ministerstwo żeglugi napowietrznej wyznaczyło 64 tysiące nagrody za aeroplan zaprojektowany i zbudowany przez Anglików. Głównym celem tego konkursu jest zwiększenie bezpieczeństwa podróży napowietrznej.

Obchód niemiecki na polach grunwaldzkich.

Według doniesienia „Gazety Olsztyńskiej“ urządzają Niemcy dnia 31 sierpnia wielki festyn patrjotyczny na polach grunwaldzkich w okolicy Olsztynka. Obchodem tym chcą Niemcy uczcić pamięć żołnierzy, poległych w roku 1914 w bitwie Tenneberskiej, głównie zaś jednak urządzić wielką manifestację przeciwpolską. Obchód urządza generalna komenda 20 okręgu wojskowego oraz Heimatsbund i Masurenbund. Władze przyznały wszelkie możliwe ulgi kolejowe i kwaterunkowe, aby zwabić na festyn jaknajwiększe tłumy i pokazać siłę niemczyzny w tej okolicy.

KRONIKA.

Zgon studenta częstochowianina.

Do Częstochowy nadeszła wieść o zgonie znanego w szerokich kołach naszego miasta słuchacza medycyny Uniwersytetu warszawskiego b. p. Władysława Mirabla.

Na pierwszy zew pobudki bojowej wyruszył Władysław Mirabel na pole bitewne, by piersią swą młodą zasłaniać ziemię polską, którą szczerze kochał, przed najazdem „dzikich barbarzyńców. Bronił młodzieniec wraz z innemi najlepszymi synami Polski Galicji wschodniej aż wreszcie padł ranny i znalazł się w szpitalu Tarnowie.

Organizm nie przetrwał jednak ran odniesionych i onegdaj nadeszła do Częstochowy wiadomość, że nieubłagana śmierć przecięła pasmo młodego życia.

Władysław Mirabel, prócz wrodzonych zdolności, posiadał wybitny talent sceniczny, a także literacki. Częstochowianie pamiętają zapewne jego występy w przedstawieniach amatorskich, a zwłaszcza akademickich, gdzie chlubnie wyróżniał się, zdradzając duże zdolności sceniczne. Koledzy stracili w zmarłym najlepszego przyjaciela i dzielnego żołnierza.

Cześć Jego pamięci!

Zgon redaktorki.

Wczoraj zmarła w Warszawie śp. Zofja Sejdlerowa, redaktorka pisma tygodniowego „Bluszcz“ poświęconego głównie życiu kobiety.

Odezwa pasterza.

J. E ks. Biskup Kujawsko-Kaliski wydał następującą odezwę do ks. Dziekanów:

„Wskutek pożogi wojennej, jaka na Śląsku szaleje obecnie z niezwykłą zaciekłością rozognionych narodowych namiętności, pograniczej tej prastarej Piastowej dzielnicy przepełniło się zbiegami, ratującymi swe życie od zagłady wiekowego wroga, grozi im głód i śmierć, jeżeli nie pośpieszymy z doraźną natychmiastową pomocą — pieniądzach i naturze.

Polecamy przeto ks. Dziekanom, aby jaknajprędzej zebrali u siebie konfratrów w celu potworzenia komitetów parafjalnych i podkomitetów wsi pojedyńczych, któreby się zajęły zbieraniem składek na cel powyższy.

Żywimy niepłonną nadzieję, że wielebne duchowieństwo, pomne swego stanowiska w tej przełomowej chwili, kiedy bracia nasi Śląscy tyle wieków od nas odłączeni, mają się z nami zlać w jeden państwowy organizm, dołoży wszelkich starań, by miłosierdzie chrześcijańskie i uczucia patrjotyczne znalazły całkowite zaspokojenie.

Stanisław Bp.

Dla dziatwy śląskiej.

Centralny Komitet pomocy dla dzieci rozciąga obecnie swą działalność na Śląsk. W tym celu Amerykański wydział ratunkowy, mający dostęp na teren, nie przekazany jeszcze Polsce, utworzył Komitet pomocy dla dzieci z centralą w Katowicach.

Komitet składa się z delegata Ameryki kap. Staderaj dwuch Polaków: radcy sanitarnego dr. Nieleckiego z Katowic i radcy prawnego Wierzejskiego z Mysłowic, i — dwóch Niemców: naczelnika okręgu katowickiego, prezydenta policji Schwendy i lekarza dr. Brucka. Komitet w Katowicach ma organizować komitety lokalne w pomniejszych miejscowościach Górnego Śląska i tworzyć ich zarządy proporcjonalnie nie do narodowości

Dzieci odżywiane być mają w jadłodajniach, kuchniach szkolnych itd.

Porcje żywnościowe wartości 90 f. wydawane będą komitetowi katowickiemu po 15 fen. Dzieci najuboższe mają otrzymywać żywność darmo. Obok żywności wydawane będzie mydło dla dzieci i inne artykuły, według norm stosowanych w Polsce.

Centralny komitet pomocy dla dzieci wysyłać będzie dla Górnego Śląska tygodniowo 20 wagonów żywności.

Z teatru pancernego.

A więc dzisiaj, w sobotę, o godz. 7.30 wieczorem odegra nam teatr polowy przy lwowsk. poc. panc. „Lis-Kula“. sztukę w 3 aktach Zbigniewa Orwicza: „Baśń o Królewnie“. Sala teatru „Polonia“ powinna wypełnić się po brzegi, bo cały dochód z przedstawienia oddają kochani pancerni na „Ubogą Dziatwę“ miasta Częstochowy.

Ci, którzy przyglądali się próbom z „Baśni“ utrzymują, że sztuka ta Zbigniewa Orwicza odniesie sukces nielada. Jej bowiem treść nader pomysłowa i skomplikowana, pełna niefrasobliwego humoru żołnierskiego, jakoteż sentymentu poetyckiego, barwnie maluje życie polskich wojaków w Częstochowie. Zaznaczyć również należy, że w roli Jurka Olszewskiego, niepoprawnego psotnika, który prowadzi całą akcję i dokoła którego wszystko się obraca, wystąpi sam autor. Podporucznik Z. Orwicz dał nam już dowody swego aktorskiego talentu w ostatnim dramacie pióra swego: „Ci, co na przebój ruszyli“, a ujrzymy go teraz jako amanta komedjowego.

Pozostałe bilety nabywać można w księgarni p. Marji Lipskiej, zaś od godz. 5-ej przy kasie teatru.

Z Rady miejskiej.

W poniedziałek 1 września o g. 7-ej wiecz. odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej, którego porządek obrad zapowiada:

1) Sprawa obligacji.

2) Wnioski Magistratu w sprawie wydawania kartek na porady bezpłatne do ambulatorjum miejskiego.

3) Sprawa wycieru kominów.

4) Projekt regulaminu dla delegacji.

5) Wniosek r. Federmana i tow. w sprawie zajść w dniu 27 maja r. b.

6) Uchwała Delegacji robót publicznych z dnia 17/VI rb. o przyznanie zwrotu kosztów, poniesionych przez Radę delegatów robotniczych od 6/2—1/6 rb.

7) Wniosek Magistratu w sprawie podniesienia kosztu utrzymania chorych w szpitalu żydowskim do mk. 8.50 z dn. 1.7 rb.

8) Wniosek Magistratu o uchwalenie kredytu dla mikroskopistki przy rzeźni miejskiej.

9) Prośba sekwestratorów o podniesienie pensji.

10) O podniesienie opłaty dziennej do mk. 8 za leczenie położnic w lecznicy dr. Nowaka.

11) Projekt konserwatora okręgowego Ministerstwa Sztuki—o utworzenie sekcji dla spraw kulturalno-artystycznych.

12) Sprawa podwyższenia pensji kierownikowi robót publicznych.

13) Wniosek Magistratu o podniesienie kosztów utrzymania w przytułku św. Antoniego do mk. 5 dziennie.

14) Sprawa pobierania mk. 50 za koszty pogrzebu.

Ze szkół.

W 8 klasowem gimnazjum żeńskiem Sióstr Nazaretanek egzamina wstępne do klas gimnazjalnych odbędą się 2, 3 i 4 września. Egzamina poprawkowe i do klas powszechnych 5 września.

Uczennice dawne i dzieci do szkółki froeblowskiej winny się zapisać do 1/9.

Przy gimnazjum jest internat dla zamiejscowych uczennic, drugi internat przy ulicy S. Kordeckiego 23 kierowany jest również przez Siostry Nazaretanki.

Rok szkolny zacznie się 10 września. Uczenice winny się stawić punktualnie o g. 9-ej w Zakładzie skąd udadzą się na nabożeństwo na Jasnej Górze.

Jak zorganizować Koło Młodzieży Wiejskiej.

Napisał Józef Niecko. Bibljoteczka „Drużyny“. Wydawnictwo Związku Młodzieży Wiejskiej Kopernika 30. Ze wzrostem ruchu społeczno-oświatowego wśród młodzieży wiejskiej, która żywiołowo zaczęła się organizować w społeczno-oświatowe koła, wynikła potrzeba poradnika—któryby obejmował wskazówki najpotrzebniejsze dla inicjatorów i organizatorów tych kół.

Wszystkim komu sprawa oświaty i wyrobienia społecznego młodzieży leży na sercu, broszurę „Jak zorganizować Koło Młodzieży Wiejskiej“ gorąco polecamy.

Żołnierze niemieccy w okolicy Częstochowy.

„Kurjer Częstoch.“ dowiaduje się, że w dniu wczorajszym gromadka żołnierzy niemieckiego Grenzschutzu przekroczyła w lesie granicę w okolicy Częstochowy. Żołnierze weszli na terytorjum wsi Łaziec i Korzonek, gdzie nabyli żywność i u włościan, poczem szybko oddalili się.

Oryginalne sprostowanie.

„W Gazecie lwowskiej“ był umieszczony artykulik, którego autor wyraził się, „że obecnie każdy człowiek to ruina“.

Na to jeden z czytelników przysłał następujące oświadczenie:

„Nieprawdą jest, że dziś każdy człowiek to ruina. Prawdą natomiast jest, że że znany mi osobiście, a także w szerokich kołach, paskarz cukrowo-mączno-smalcowy, p. Jan Łupiskórski zdrów jest że niczem ryba, zawsze uśmiechnięty i gdyby nie płeć odmienna, mógłby uchodzić za jedną z owych 7 krów tłustych, jakie śniły się Józefowi w Egipcie. Także żona jego ma się niezgorzej, wygląda jak kalafarnia, a przed dwoma tygodniami wyjechała do wód dla przeprowadzenia kuracji odtłuszczającej.

„Prawdą jest dalej, że wszyscy paskarze sprawiają podobnie jak pp. Łupiskórscy wrażenie, że więc wytkniętej powyżej opinji brak uzasadnienia.

Autor artykułu dodaje od siebie, że zdania swojego nie zmienia, ponieważ sprostowanie mówi o paskarzach, a on pisał o — ludziach.

Wolny handel kartoflami.

Likwidacja wydz. kartoflowego w Częstochowie.

Na posiedzeniu wydziału aprowizacyjnego przy Magistracie m. Częstochowy wobec wprowadzenia wolnego handlu ziemniakami postanowiono zlikwidować dział ziemniaczany. Wskutek likwidacji działu tego wymówiono posady 11 urzędnikom i 53 robotnikom.

Sprzedaż żywności chleba obejmują kooperatywy.

Na czwartkowem posiedzeniu wydz. aprowizacyjnego, prócz likwidacji wydziału ziemniaczanego, **uchwalono przekazać detaliczną sprzedaż wszelkich towarów kontyngensowych w Częstochowie w sklepach miejskich włącznie z chlebem kooperatywom.**

Wskutek likwidacji sklepów miejskich zwolnionych będzie około 100 pracowników Dep. żywnościowej.

List częstochowianina z Ameryki.

W dniu wczorajszym nadszedł do Redakcji „Kurjera“ list z Ameryki, w którym p. W. Putek z Detroit zapytuje nas o rodzinę swą, zamieszkałą do czasu wybuchu wojny w Częstochowie przy ul. Fabrycznej w domu Napoleona.

Rodak z Ameryki zawiadamia nas, że chce rodzinie swej dopomódz i coś się o niej dowiedzieć i dlatego zwrócił się do „Kurjera“ ze swą prośbą. W myśl życzeń tych poszukujemy rodziny częstochowianina z Ameryki.

„Dzień Dziecka“ w Częstochowie.

Daliśmy synów naszych na wojnę, ubraliśmy ich w żołnierskie mundury i każemy im pierśmi swemi bronić granic Rzeczypospolitej, krwi swej stygmatem znaczyć drogę Wyzwolenia. Pada młodzież ofiarnie na polach bitew, jak kwiat podcięty kosą, wracają do domów kalecy i niezdolni do pracy. A przecież przed nami stoją otworem bramy Wolnej Ojczyzny i wiele jej jeszcze będziemy musieli poświęcić trudu, wiele mozołu. Dlatego też zdwoić trzeba siły nad wychowaniem dzieci, który później ujęły by w swe dłonie stery, wyręczając starych i przemęczonych.

Nie marnujmy dzieci! Dajmy im możność uczenia się, dajmy im strawę do ust ubranie i obuwie!

Na tenże cel urządza w niedzielę, dnia 31 sierpnia „Komitet pomocy dla Dziecka“, pod protektoratem Pani generałowej Odry; kwestę, sprzedaż znaczka i zabawę w parku Staszica, z bardzo urozmaiconym programem. A więc: loterja fantowa, licytacja amerykańska, poczta, koła szczęścia, gry, zabawy, tańce itd Wieczorem przy światło bengalskich ogni urządzone zostaną trzy żywe obrazy: a) Głód“—Grotgera, b) „Menuet“ i c) „Grunwald“. Prócz tego odtańczone zostaną stylowe tańce. Podczas zabawy przygrywać będą orkiestry, a chór lwowskiego pociągu pancernego: „Podpułk. Lis-Kula. znany już ze swych produkcji w parku, odśpiewa w różnych miejscach szereg pieśni.

Niechże więc cała Częstochowa pośpieszy do parku, by tamże za wiele miłych rozrywek rzucić grosz na tacę dla biednej dziatwy naszego miasta!

Pokaz-jarmark ziarna siewnego w Częstochowie.

We wtorek dn. 2 września o godz. 10 rano na terenie „Wzorowej Zagrody“ w Częstochowie (przy ulicy Ks. Kordeckiego — Siedmiu Kamienic). Staraniem Okręgowego Związku Kółka Rol. urządzony będzie pokaz-jarmark ozimego zboża siewnego.

Celem jarmarku pokazu będzie.

1. Pokazać naszym gospodarzom, jakim zbożem siejemy, a jakim powinniśmy siać.

2. wpłynąć na gospodarzy, by siali doborowym ziarnem odpowiednich odmian.

3. Dać możność nabycia i wskazać źródła kupna ziarna siewnego.

Zboże siewne na pokaz należy dostarczyć do Zagrody w przeddzień pokazu tj. poniedziałek dn. 1 września (wyjątko-

wo w dzień pokazu do godziny 9-ej rano. p. m.

W pokazie mają prawo brać udział w charakterze wystawców przedewszystkiem członkowie Kółek Rol. wobec tego jednak, że nie wszędzie mamy Kółka Rol. dopuszczani będą i niezłonkowie.

Zboże powinno być dokładnie oczyszczone — takie, jakie się powinno siać.

Ilość ziarna — 100 funtów, każdego gatunku pożądanym byłoby 250 funtów można więcej. Po wystawie tego samego dnia pod wieczór ziarno będzie zwrócone wystawcom.

Nagród na pokazie będzie 5 do 10 (w zależności od ilości wystawców). Nagrody będą dawane w naturze: ziarno siewne, nawozy sztuczne, narzędzia rolnicze.

Wystawcy za miejsca nic nie płacą. Wejście na teren pokazu bezpłatnie. W pokazie bierze udział drobna, większa i średnia własność. Na sędziów prosimy specjalistów z Warszawy.

Listy do Redakcji.

Do Redakcji „Kurjera Częstochowskiego

w miejscu.

Uprzejmie proszę Szanowną Redakcję o łaskawe umieszczenie w dzisiejszym numerze załączonych kilka słów, jako odpowiedź na wczorajszą notatkę w kronice pt. „Ostrzeżenie dla młodzieży".

Z poważaniem

Sł. Nowicka.

Ostrzeżenie dla p. H. Sułkowskiej, mieszkającej, Stradomska 12, w polu ziemniaczanym. Ostrzega się p. H. Sułkowską, że znajdzie pod kluczem czas dostateczny do szczerego załatwienia swej kłamliwej i niecnej wycieczki.

Nadto informuję też osobę, że kompetentną i miarodajną w tej sprawie jest władza, a nie H. Sułkowska.

Sł. Nowicka.

Częstochowa, 29—8—19.

OFIARY

(złożono w redakcji „Kurjera Częstochowskiego").

Na pomoc dla ślązaków.

Ks. Kan. B. Wróblewski otrzymane od uczenic z przedstawienia przy Jasnogórskiej mk. 75.

Dystans 3 Inspekcji I wydziału Drogowego Polskich Kolei Państwowych wzywa firmy szklarskiej do składania ofert na roboty przewidywane w obrębie Dystansu w najbliższym czasie.

Zapłata za oszklenie liczona będzie za I metr², za okitowanie za I metr bież.

Oferty należy kierować do biura Dyst 3 ul. Kościuszki 32.

Kooperatywa „Jedność" w Częstochowie w tygodniu bieżącym są wydawane na własne kupony następujące towary. na kupon Nr 15 mydła angielskiego ¼ f. za 1 mk. 50 fen. na kupon Nr. 16 kawy palony 2 ł za 45 fen na kupon Nr. 17 papierosów 20 szt. za 2 mk.

Chleb bez kartek po cenie 1 mk. 10 fen. za funt.

Od dnia 1 | IX do 30 włącznie ważne kupony karty żywnościowej serji „K" Nr.

1—1 funt ryżu za	mk.	2.50
2—1 funt. fasoli za	mk.	1.20
3—pół funta smalcu za	mk	2.50
4—1 funt soli za	mk.	0 30
5—2 pud. zapałek za	mk.	0 30

Cukier.

Od dnia 16 do 30 września włącznie wydawany będzie cukier w ilości 1 pół f. na kupon Nr. 6 karty żywnościowej serji K za mk. 3.10 w następującym porządku:

we wtorek dn. 16 na legitymacje	1 osob.	
we środę 17	—	2 —
we czwart. 18	—	3 —
w piątek 19	—	4 —
w sobotę i poniedz. 20 i 22		5 —
we wtorek i środę 23 i 24		6 —
we czwartek 25 powyżej		6 —

W dniach 26, 27, 29 i 30 go wydawany będzie cukier wszystkim, którzy w właściwym terminie cukru nie wybrali.

ROZPORZĄDZENIE.

Ze względów sanitarnych i bezpieczeństwa publicznego Wzbraniam jazdy kołowej i konnej w alejach ulic: Wieluńskiej, św. Barbary, Panny Marji i Kościuszki i Sienkiewicz.

Za niestosowanie się do niniejszego, rozporządzenia winnych pociągną do odpowiedzialności w drodze administracyjnej.

Belina-Prażmowski,

Wydawca A. Gmachowski Redaktor Ks. W. Kneblewski.

Odbito w Drukarni „Udziałowej"